

Mahjas Weefis.

37. gada-gabjums. — Mahjas Weefis isnahk weenraif pa nedetu.

Wafsa ar peefufifichanu par pasht:

Ar Weefifumu: par gadu	2 rbl. 75 kop.
Ar Weefifumu: par gadu	2 " " "
Ar Weefifumu: par 1/2 gadu	1 " 40 "
Ar Weefifumu: par 1/4 gadu	1 " " "
Ar Weefifumu: par 1/8 gadu	1 " 90 "
Ar Weefifumu: par 1/16 gadu	1 " 70 "

Wafsa bej peefufifichanas Wigā:

Ar Weefifumu: par gadu	1 rbl. 75 kop.
Ar Weefifumu: par gadu	1 " " "
Ar Weefifumu: par 1/2 gadu	1 " 90 "
Ar Weefifumu: par 1/4 gadu	1 " 55 "
Ar Weefifumu: par 1/8 gadu	1 " 50 "
Ar Weefifumu: par 1/16 gadu	1 " 30 "

Mahjas Weefis teel isdotā feshbeemā no pifif. 8 fahlot.

Wafsa par fludināfchanu: par weenas flajas smaltu rakstu (Pefif)-rindū, jeb to weetu, ko tahda rinda ceenam, mafsa 8 lap.

Wefufifija un efpebijija Wigā, Ernā Plates grahmata- un bififchubufatowā un burfu-lectuwē peē Petera bafnijas.

No. 50.

Sestdeem, 12. dezembri.

1892.

Mahjas Weefis ar Weefifumu war pasfellel un fludinājumā nobot Wigā, manā drufatowā un Latweefchu grahmata pahrdotowā peē Petera bafnijas. Wej tam Mahjas Weefis war wehl pasfellel bej daufj peenemfchanas weetām Peterburgā un Drigawā Wbrigā, wehl jītās pilfshās, tā: Sehfo: E. Peterfon un Orabwel Igu pahrdotowā; Walfā: W. Rudoff un Panfin Igu grahmata pahrdotowā; Walmceerā: E. G. Erey un debla Igu grahm. pahrdotowā; Wileuē: J. Wifne Iga grahm. pahrdotowā; Eandonā: peē grahm. sehjeja Karl Grufin Iga; Zauufelgawā: A. E. Wabbe Iga grahm. pahrdotowā; Welgawā: Wifborn Iga grahm. pahrdotowā, Wifk eelā; E. Wlunan un Jaeger Igu grahm. pahrdotowā; Waukfā: Wefmann Iga grahm. pahrdotowā; Rulidigā: Wifborn Iga grahm. pahrdotowā; Talfidā: E. Low Iga grahm. pahrdotowā un bibliotekā. Tah wehl „Mahjas Weefis“ war apfellel peē faweeem jeen. draufdes mahitajeeem, flolotajeeem un pagafā ftrihweereem, kuruf mifki lufhju, tahdas apfellefchanas laipni peenemē.

„Mahjas Weefis“ ar „Weefifumu“ ar nabfamo gadu eefāks fawu 38. gada gabjumu. Duwafas fīnas atrodas fludinājumā.

Nupat muhfu apgabidā isnahja: **Weenas leetas wajaga.** Speedifki farafifiti no wiefemafitaja J. E. Hofst. Latwifki tulfoti. **Wafsa eefefi 2 rbl.** Eeweeflam fcho grahmata tā loti derigu seemas fwehrtu dahwanu. **W. Weflin un beedr.**

Pagafā teefas fludinājumi par bahrinu mantu.

E. Sk. Teefu reforma eeweda muhfu femneeku teefās dafchus eewehrojāmus un pamatigus pahrgroffijūmus, ar kureem muhfu pagafā teefas aif dafchadeem eewefleem lufhif fchim wehl naw fpehju fchā pilnigi eepafifitees un tadēl daufstārt grehlo pret jauno lahrtibu. Tas femifchēl noteel tahdās gabalds, kureās jaunais lufums wezo naw pilnigi atfehls, bet tītā dafchās fīfchūmās pahrgroffifis. Tā peemeegram manteneeku ufajinājumu (profflamu) fīnā.

Peħz 1860. gada Wifdemes femneeku lufumu 1003. panta pagafā teefai wajadfehja, ja lufumigeē mantneeki nebija fīnami un atfahjās manias wehrtiba nefneefas pahri par 150 rbl., ufajinat trihf reifas weetigafā bafnizā un tā fahlotajās Wifdemes „Latweefchu Wififēs“, lai wini gada un 6 nedetu laifā eerodas, fanemē fawu mantojuma teefu. Pagafā teefas dabuja atfauju, drufat fawus fludinājumus un ufajinājumus jītās Latweefchu laifrafifidās. Manteneeku ufajinājums pagafā teefā lauru reif ar ufajinājuma wifus aifgabfehja parahda nehmejus un dewejeus, lai tee lufhif fīnamam terminam peeteizās peē pagafā teefas, peedroudebama, tā ar ufajinājuma ne-eewehrotajeeem tīks dariis peħz lufuma.

Tahda bij agrafā lahrtiba. Lai gan 1889. g. 9. julija lufumi, tā to tuhdaēl redfehim, agrafā lahrtibu eewehrojāmi pahrgrofa, tad tomēr muhfu pagafā teefas wehl pafahwigi rihfojas peħz wejās eerafchās. Zaur to jo weegli war zeltees leelas nepatifchānas un welfigi jaudejumi, tā pagafā teefam pofchām. Tā ari manteneekem, tadēl wehl ufstātam par fawu peenahfumu, pagafā teefam ihfūmā norahdit jauno lahrtibu un mifejumus, kas lufhif fchim beefchaki gabijas.

Dafchadi rafsti.

Zif ilgi koleras baziti ufturas dīfhwi?

Koleras fehrga, tā fīnamā, zefas no brifhnum fīhžineem dīhglifcheem, kureas ar fweefchu wahrdū fahz par baziteem. Profefors Dr. J. Wifelmans ihdareifis eewehrojāmus peħtijūmus par to, zif ilgi fchee koleras baziti ufturas dīfhwi, ja tee peelpufufi dafchādām leetam un weetam. No fcheem peħtijūmeem jeen. lafiftoji nojēgs, zif dafchadejābi fchee flinibās dīhgli war jilwelam peelipt un zif loti tadēl fehrgas laifā jaeeehro ihribā un jiti aiffargafchānās lidfekfi. Profefors Wifelmans ihfehijija, tā koleras baziti ifturas, ja tee eekufufufi uhdeni, peenā, uf maifēs, fweefā, fchahweelas gafas, uf dahrja augteem un fahneem, uf papira, pafin karfin, naudām, drehhju gabaleem, peē muhfam un peē pascha peħtitaja rotam. Peħtijūmu panahltum bija fefofchee:

Uhdenti, tā ari Wofifofas un Obeerwarnowas oftas uhdeni koleras baziti palifa dīfhwi 1—2, ja pat 5 lufhif 6 deenas ilgi. Ja fīlums ir 19—21 grabi, tad rahdas, tā pirmās 15 lufhif 16 stundās baziti wairojas.

Gows peenā koleras baziti ufturas dīfhwi drofchi 1—2 deenas ilgi, pat tad, ja peens fahjis fīpři eefstābi. Ari peenā, peē 18—20 grabi fīluma, baziti pirmajās 12—16 stundās wairojas. Uf wideji rupjas rudfu maifēs fchēhlem baziti, ne-eewififiti, ufturas dīfhwi wifmafakais wefelu deenu ilgi. papira lufā eewififiti lufhif 3 deenas ilgi, bet

Peħz 1889. g. 9. julija pagafā teefu ufawa 220. un 222. panta pagafā teefam mantofchānas leetās wifpirmās jaeeehro, waj aifstāhtās mantas manteneeki un wīnu dīfhwes weeta fīnami jeb nefinami. Ja manteneeki un wīnu dīfhwes weeta fīnami, tad pagafā teefai nelahdā gabijumā naw wajadfigs iflāifit lahdu ufajinājumu, waj profflamu. Manteneekem — ja wini pilngadigi — pascheem jalufd, lai pagafā teefā notur fehdi un apfifprinatū wīnus par manteneekem; ja wini nepilngadigi, tad pagafā teefā wate no fewis fehdi nofala un iffīno. Tahda fehde peefchif monteneeku apfifprinatānas dīhfti notitē ne agrafā tā mehnef peħz aifgabfehja nahwes. Ja manteneeki neatrodas pagafā, bet pagafā teefai wīnu dīfhwes weeta fīnami, tad tee ja ufajinā zaur weetejo polifijū, tā tas noteifks pagafā teefu ufawa 223. pantā.

Lai gan wifis tas augfchā peewefstājās lufumu pantōs fahidrōs wahrdōs ifteifis, tad tomēr muhfu pagafā teefas tam beefdi ween ftrahdā pretim, tā to leezina daufstāhrtigeē amifchū fludinājumi, kureās pagafā teefas ufajinā manteneekus, lai gan tee dīfhwo tai paschā pagafā un pagafā teefai labi pafifhtāmi. Wej tahda rihfojchānās ir preelifumiga un ufraugu teefas, tā ari manteneeki wainigōs war fahut peē lufumigās atfībības, tadēl, ka zaur tahdu newajādfigu ufajinājuma ifdāifichānu neween nolāmē mantojuma ifdāifichānu, bet padara ari manteneekem zaur fludinājumeem u. t. t. welfigus ihdewumus.

Ja pagafā teefai manteneeki nefinami, tad ja eewehro jif un lahdu mantu aifgabfehjis atfahjis. Ja wifhif atfahjis tītāi kufstāmu mantu, kuras wehrtiba ir apafchā 100 rbl., tad manteneeki jaufajinā zaur trihfahrtigu iffahufchānu peē weetejās bafnijas un zaur fludinājumu iflahrfehānu weetejā meera teefā un peē weetejās un apfahrtējo pagafā mahju burwim (flaf. pag. teef. 222. pantu). Ja mirejs atfahjis ne kufstāmu mantu, waj kufstāmu, kas wehrtiba fneefas pahri par 100 rbl., tad nefinameē mantneeki bej nupat mīnētās lahrtības wehl jaufajinā zaur trihfahrtigu fludināfchānu weetejās „Gubernas amifēs“. Sludināfchāni janooteel aifgabfehja mahtes walodā un uf manteneeku rehflina.

Tā tad pagafā teefam tītāi tad jaiflāifch drufatā ufajinājums (profflamu), tad manteneeki nefinami aifgabfehjis atfahjis nefufstāmu mantu waj wairaf nekā par 100 rbl. kufstāmas. Tahdu ufajinājumu dīhfti iflāifit tītāi weetejās „Gubernas amifēs“ aifgabfehja mahtes walodā. Jītās weetejās amī-

fēs iflāifiteem ufajinājumeem naw nelahda lufumiga fwarā un par teem ifdotā nanda uf flotama par welfigu bahrinu mantas iffehfehānu.

Schini gabijumā mums jauftrahda wehl uf lahdu preelifumibu, kas atrodama gandrif laftrā no pagafā teefam iflāifit ufajinājuma. Tomē peħz agrafās eerafchās ufajināit aifgabfehju paradu nehmeji un deweji, lai tee lufhif noteiftam terminam peeteizās peē fludinātojas pagafā teefas. Tahda parādneeku ufajinofchāna un iffehghofchānas termina nofajifchāna ir pilnigi preelifumiga un laftrā fīnā aplāma. Pagafā teefas peħz lufuma dīhfti iffpreet tītāi tahdas leetas, kuru wehrtiba nefneefas pahri par 100 rbl. Ja nu uf pagafā teefas ufajinājuma pamata peē wīnas tahdās peeteizās ar peepafijūmu, kas fneefas pahri par 100 rbl., teifim 200 rbl. leelumā, bet parādneeks leebjās to atfif par pareiju, tahdā gabijumā pagafā teefai nahfios iffpreet, waj prafijūms pareifis waj ne, t. i. nahfios apfpreet par 200 rbl. leelu sumu, ko lufums tai nebit neafkufj. Wej ja nu pagafā teefai naw teefības apfpreet un iffchēit ufoto prafijūmu pareiūmu, tad faprotāms wīnas ufajinājumam, lai peeteizās paradu nehmeji un deweji, ari naw nelahdas nofihmes.

Wej tam pagafā teefu ufawa 225. pantā gāifchi nēifkis, tā manteneeku ufajinājumam jafatur: 1) lahda teefa to iflāifufe, 2) mantas atfahjēja lahrtā, wahrdōs un ufwahrdōs, 3) wīna dīfhwes weeta un tad tas wifis un 4) ufajinājuma ilgums un kas ar mantojumu notifks, ja manteneeki nepeteiftees. No paradu nehmeju un deweju ufajinofchānas lufumā naw nelahdas rums, tad pagafā teefas fawus ufajinājums iflāifch neween bej wajadfibās, bet ari nelufumigā formā, zaur to nahf dafchābi pahpreatumi.

Tā if augfchā peewefstājeem apfahkeem rehflams, tad pagafā teefai naw nelahdas dafas gar aifgabfehja prafijūmeem un paradeem, — tas fahw manteneeku pafchū fīnā. Tītāi tahdā gabijumā, tad manteneeki nepilngadigi, pagafā teefai peenahfās ufdot aifbildeem, lai tee aifgabfehja prafijūmus peedfen zaur peenahžigo teefu (flafotees uf apfahkeem un prafijūmu leelumū zaur pagafā, meera, waj apgabala teefu).

Nofajijūmās par teefu reformāē eewefchānu Walfifijas gubernās 274. un 275. pantā gāifchi teifks, ko flafotees uj atfahjās mantas ihpafchibu un wehrtibu, ufajinofchāni, lai peeteifios parādneek, iflāifchāmi zaur weetejo meera teefinef waj apgabala teefu. Wej lufumā ne kur naw teifks, tā ari pagafā teefam buhfu tahda-teeifiba. Ja tadēl gabitos, tā lahda

nepilngadiga manteneeka aifbildei uf pagafā teefu ufawa 253. panta pamata pagafā teefu lufgtu, lai wīneem dob atfauju no mantofchānas teefchām atteiftees, tadēl, ka mantojums pahmechā apgrufhtinās paradeem, bet kad naw flahtri rehflams, tā tahdās aifbildei lufgums dibinās un pareifis, tad pagafā teefai peħz muhfu domam jaufrafita un janowehrtē atfahjā manta un tad prototofks jaeeefuhja peenahžigai meera waj apgabala teefai, lufhif ar lufgunu, lai iflāifch profflamu un nofafa iflufghofchānas terminu.

Tā tad if augfchējam rindinām rehflams:

- 1) Ka tad, kad manteneeki un wīnu miteifks fīnami, pagafā teefam naw wajadfigs, iflāifit nelahdu ufajinājumu;
- 2) Ka tad, kad manteneeki nefinami, bet aifgabfehjis atfahjis tītāi kufstāmu mantu, kas nefneefas pahri par 100 rbl., pagafā teefai manteneeki jaufajinā zaur iffahufchānu peē weetejās bafnijas un zaur fludinājumu iflahrfehānu weetejā meera teefā un peē weetejās un apfahrtējo wāifis mahju burwim;
- 3) Ka tad, kad manteneeki nefinami un aifgabfehjis atfahjis nefufstāmu mantu, waj pahraf par 100 rbl. kufstāmas mantas, pagafā teefai bej otrā punktiā mīnēteem fludinājumeem wehl jaiflāifch aifgabfehja mahtes walodā fludinājums weetejā „Gubernas Wififēs“;
- 4) Ja jītās amifēs iflāifiteem ufajinājumeem naw nelahdas lufumigās nofihmes, un
- 5) Ja pagafā teefai naw nelahdas dafas gar aifgabfehja prafijūmeem un paradeem.

Weifot wehl japeemin, tā augfchā mīnētā lahrtiba ir tapat fehkā Wifdemeē, tā ari kurfemeē un Zgaunijā.

Par lauku bibliotekam.

R. Tamezerega. I.

Kadēl ifnifki bibliotekās?

Zapreezajas lafot jaunatā laifā laifrafifids, tā fchur un tur teel dibinātas bibliotekas, jo femifchēfi flolu bibliotekas, zaur to ari rafifneeki tufufchi mudināti, tulfot gabalus, kurei no tautos apgāifmoschānas mīnifertijas eeteifki flolu bibliotekam. Ja tā nu weenmēr uf preefchū eetu un tad peē tam eewehro, jif biblioteku jau naw tizis dibināts, tad buhfu jadomā, ka to mums tagad Deema wehrtiba. Deemfchēl tas tā nebit naw. Jif daufj biblioteku peħz wairaf gabu pafahwefchānas naw ifnifhufchās! Jif dafchū labu reifu naw lafams laifrafifids, tā tajā un tajā

nefehju, pufufneeku jeb peefteeku, nefamo — par nefehflawam, pufufteem jeb peefteekem.

Nefehje domajās zaur to kaitet oira lopeem un laufkeem un eegit few treknū labibu — tad togad labiba labal augot — un brangus lopus. Nefehflawas nefa wifwairaf Mahras un Jurgu naitis.

I.

Rahds nefis Mahras naiti gāif, eerājis kaimina mehflōs un fāzifis:

Sirgs lai nofweefas, Wifēs lai nolkeefas.

Kaimināch bijis gudrneeks pret, ifnehmis gāif no mehflu ifchupas un ifwahrtifis podā. No faweeem gāifkeem nolahwis otru, wifch aifinājis kaiminu zeemā. Tas ehdis, pateizees. Schis teifis: „Ne par lo kaimin“, tas tawis pascha gabdājums.“

Kad to iffāzifis, fchis kufht femē un noft uf peħdam.

II.

Wegāis Medneeks atnefis aifweem Jurgās kaimina kaimneekam wus teka kufngi un nolifis peē wina kuhis burwim. Schis palifis nefumu apafch leela atmina un to fāptraudis ar pagēta un pifhлага meeteem. Dīhif ween nefehflawu nefehje atnahžis ehdamas, pufhdams, un lufhdīs, lai dob dšert, bet naw dabujis, fahjis flimot un dīhif ween beiftees.

III.

Mahras rihā atradufchi dīhpareem apfihās plunžas laidarā. Saimneeks, ne wahrdā nerunājis, eelifis tahs kreifās kohjas wifē, lufis fīst ar pahfagam un fīrengem. Peħz dīhifina eenažis mahjā kaimināch, fāpampis tihri fīs, prafifis kalpam pihpi

Muhčas, ja tahm koleeras dīhgli peelpufchi, wifmafakais 2 stundas ilgi war fehrgu lahlat ifplāif, tadēl wīnas war tapf toti dīhflamos, ja ufmetas gatai jeb peenam un jītām ehdamam weelam wifjā.

Uf faufas jilwefā rotas baziti ufturas dīfhwi wifmafakais weenu fūndu ilgi.

Tā tad zaur fcheem peħtijūmeem buhfu peerahdīs, tā koleras dīhglieem ir fīhftāta dīfhwiba, nekā to daufstārt domāja.

Weigās jeen. lafifajeeem wehl japeemin, tā nupat wairaf peħtneeki koleras flimneeku iflahrnfijūmās atradufchi wehl diwus fawadus dīhglus, kureas war eewehrot tītāi toti leelām pawairofchānas glahfem. Mahziti wihri nu atfufufchi, tā koleras fehrga tītāi tad warot atfifhtitees, ja fchee wif 3 dīhgti kopā faweenojas, laftrā par femē wini nepfehjet flimibu atfifhtit. Peterburgas medf. ifnehgināfchānas eeflahdē tagad fchini fīnā ifdara eewehrojāmus peħtijūmus.

No tā rehflam, tā koleras daba arweem wairaf nahf pafifhtāma, kamēr ne wifāi ilgi fchē bīhflamā flimiba bija pafifhtāma tītāi wahrdā peħz. A—eets.

Uffkati un teifas par nefehflawam Limbaschū apgabalā.

Renowefhligi kaimini apfahda weens otru. Lai padaritu otram lo kaimin, tee flēpeni nefa, dafchādi mahfchodamees, lahdas folafchānas, tā: gafu, tautus, wezms wānskarus (olas), eefchās, plunžas, pat alminus un tos apfehja ar dīhpareem, nolika tahs kaimina kuhis pafstegfneē, laidarā, pīwā jeb kur jitur wina robefehās. Scho lizeju fahz par nefehflawu

appabala bijuje biblioteka, bijis labs flaits abonentu, bet tagad ta isniskuse; kur grammatas palstufas, nefinams.

Za nu pahrdomas, ar kahdu dedfibu lehrufchees pee daschu biblioteku dibinaschanas, ar kahdu usupu-reshanos likufchi geshi pelnito nauhu topa, lai biblioteka taptu jo dshchena, tad jabrihnas, ka ta ware- juse isnikt!

Apstafimnees muhu bibliotekas, tad isfnasim, talab tahs isnikt.

Ge-efim kahda swehdeenas pehpasdeena D. lab- daribas beedriba, kura weena no megalam beedribam Widsemē un kuras biblioteka wairat ka desmit gabus pastahwejuse. Weena data no grammatam pee skolo- taja, beedribas preefshneka, otra daka beedribas tel- pas. Teel atnesias grammatas, dascha ar eelastu wafhu, dascha bes wahkeem, netihras, ziti truhfi fahfuma, ziti beigas; wifas teel nemtas atpatat un no famesta puhta isnem lairs, kahda tift un zil grib. Zits atnesis fahfumu no „Don Karlos“, „Isabella“, jeb zita kahda afinu romana, jo tahdi teel wairat lafiti, dusmojas, ka nedabu beigas, jo tahs isdotas; zits atkal wairat ka gadu mefle peh grammatas, kuras beedriba sen wairs nam. Pasudufshas grammatas, ja nu ari sin, neteel no jauna pietas, un tomēr top wehl if gabus daschas jaunās grammatas eegahdats! Beedribas preefshneks, latweescheem labi pasihstams rakstneeks, la skolotajs un wehl walfis amata eewe- lets, par daudf apteauts no darbeem, nespej pee laba- kas gribas lo panakt schaja leeta, eeweoprojot zitu beedu jo leelo remdenibu. Jaunata laita daschi zen- tigakee, tam beedribas leeta wairat rufp, bija litu- schi preefshas, flaitit zauri, kuras grammatas wehl der, pahrejas pahrdot wairatoflischana un tad dibinat biblioteku no jauna.

Wehl weens peemērs:

S. pagasta, M. draudse, preefsh wairat gadeem, uf weeteja skolotaja usajinajumu, salafijas labs pu- zinsch fainneetu, lehras ar leelu dedfibu un usupure- shanos pee bibliotekas dibinaschanas un ta pastahweja ari — kahdus gabus. Tad bija skolotajam jaajieet uf zitu weetu, isjehlas jutas, nemeenprahitiba, grah- matas pasuda, daschi isstahjas if dibinatibu wulzina, tad isfshidha biblioteka un par sawu dalibas nauhu dibinataji idalija grammatas sawa fahpa.

No schein pahra peemeiteem peemeheem waram redset, ka pee muhu biblioteku nihfshanas wai- nigi ir:

- 1) dibinataji paschi, un
- 2) lasitaji.

Za mehs biblioteku dibinajam, tad mums ari ja- gahda, ka ta pastaw. Nepeeteel wis ar to ween, ka mehs eegahdajamees grammatas un tahs turam nefah- ritiba, ka mehs fanemam grammatas atpatat, kuram truhfi lapu, jeb kuras netihras, plantumu pilnas, un nees- tam tahs fahmakat, la mehs grammatas, kur kahdas lapas wata atwahfshas, tahs ne-eelihwejam, kamēr tahs isfrit un pasud, ka mehs pasudufshas grammatas no jauna ne-eegahdajamees, la mehs kahrtigi nemedam grammatas, kahrtigi un pamatigi nerewidejam, ka mehs neturamees stingri pee nosajunneem un dobam grammatas uf reisu, zil tift un bes flaita u. t. t.

Wehl teels biblioteku nihfshanas weizinatajs ir skolotaju beefshas mainishanas. Skolotajs ir biblio- telas galwenais wadons. Za nu wifsch naw node- wis pirms aiseefshanas jo fihfu rehlinu, tad iszetas reifam jo leelas jutas, grammatas teel nolegetas un ja negadas drihs jo zentigs weeneeks, tad biblioteka fahf nihfutoi.

tabakas. Wifsch eedewis, nelo neistafidams par fainneeka aifseefshanu. Dira rihda kalpa wifrs at- rod sawu tabako gowi pagalam.

IV. Katrds Zurgds, ka listis, Kuplaste atrod wezas olas flehts preefsh. Sinadams, ka rihfu atkal ta deena, wifsch aifsubta peh weza Ritbeneefcha — Zgauna, un iswaija, kas buhtu darams. Tas pawel iswitet wahgus (ratas) un aifhat fshchschom par zetu pee flehts. Rihda pamodees, wifsch eeranga kaiminu ar wina raterem branjam pa pagalam. Kuplaste waijojis: „Nu, kaimin, waj nu nebis deefgan?“ pa- nehmis kreioi strengi, eewilgis tam trihs reifas par muguru. Kaiminich aifweedis ilfse, naw warejis isfleit aif peefshanas ne peezi, aifgahjis ka diwi dewini. Ar bijis meers no neefshawam wifds Zurgds. Spurgis.

Zauns glabshchanas aparats.

Starp daudseem un daschejadeem glabshchanas aparata, kahdi top leetoi pee zilwehu dshiwibu glabshchanas pee ugunsrehkeem, Angla Wilsona is- gudrotais aparats bes schaubishanas pelna pirmo aifsinibu. Schi aparata preefshrojibas pasiam eefsch wina weefahfshibas un lehtas isleetoofshanas pee kaut- lahdeem nameem. Tas ir weenfarschs kurwis is- eemu loka kludhsinam (wiefer-wort), ischekantains waj apofsch, dubultu dibenu, gandris tahds, ka, kah- dds leelas pubeles top wefias, bet ar wafhu un fipri un loschi isfirohdats. Zaur fahneem un kurwja dibenu iswehreta dshes fihpa, kura nabeidas kurwja malas, ar abeem galeem weens otrom peeti la ofas. Schahs ofas noder preefsh strika peestiprinashanas, kur stri- kis, kad tas naw wajadfigs, fahp dimofahfcho kurwja dibenu paglabajams. Kurwis war pastahwigi buht gukama istaba atrodams un noderet preefsh wefshas

Ar tas apstahlis, ka abonentu dshwes weetas reifam jo tahlu no beedribas nama, trauze loti biblio- telas darbofshanos.

No eefshjemes.

a) Waldibas lectas.

Komisija, kuras ufdewums pahrbaudit preefsh- likumu par labibas usraubfibu no waldibas pufes, 10. dezembri eefahfufe sawas sehdes. No Rigas birshas komitejas pufes, ka „D. Z.“ fino, uf komisijas sehdem suhtiti schahdi lozekli: Dwanter un Fenger lgi.

Keel: Rendes muischa un pagasts atdaliti no Talsu aprinka un preefshirji Kudbigas aprinkim. (R. G. U.)

Ufmas muischa un pagasts atdaliti no Rut- digas aprinka un preefshirji Wentspils aprinkam. (R. G. U.)

Kurfemes gubernas veterinari, titularpa- domneeks Preipitsch-Freidbergs un Pefker s pa- angstinati par kolegiju afeoreerg. (R. G. U.)

Alisputes-Grobinas apgabala 3. eezirkna meerteefnesis, kolegiju afeors Milowforows eezelis par Simbirskas apgabala teefas wezako no- taru. (R. G. U.)

Par notaru Palanga eezelis muischneeks Dfips Stefanfils. (R. G. U.)

Preefshlikums par dshiwofku nodofkeem, ka „Grasch.“ dshrejis, if walfis padomes atnems atpatat, lai to dascha sin papildinatu.

Uf eefschleetu ministra wifpofemigalo preefsh- likumu 22. oktobri sch. g. tapa islaista Wisaugstata pomehle, uf kuras pamata sem walfis padomes lozekli, walfissekretara Grota preefshijas tapa eezelta femifschka waldibas komisija deht nabagu apgahdajanas schi- brifschka likumu zaurhufshanas. Schi komisijai peektit fahstahdit projekt, kas lai apnemt nabagu apgahdajanas darhibu wifds winas fihkums. Komis- jijas isfrahdatee lidseki tad fahdami preefshka walfis padomei zaur likumu nosajita kahrtiba. Komisija uffas sawas sehdes tuhdat, itlidf buhs eezeli wif pe komisijas peederige lozekli. (Pet. Web.)

Alfise uf ekas. Schajas deenas walfis padome tapa pahfpreests jautajums par atzises eeweefshanu uf apgahdajanas eklu un petroleju. Tapa nolemis, ar 15. dezembri fahkot, eeweft 60 kap. leelu alfisi no puda weeglas un 50 kap. no puda smagas ekas. (Sud. Gaf.)

Par laulibas schfirschanu pee aifsubti- teem. Awije „Mosk. Web.“ sin wehtit, la teesu ministra preefshlikumu par schimbrihsham pasahmo- scho likumu preefshkrastu pahrgrosifshanu par lauli- bas schfirschanam pee uf Sibiriju aifsubiteem, walfis padome sawa wifpohreja fahpuzē peehshufe. No- domats laulateem atkaut, kur weena pufe noteesata ar wifu teesibu fahbeefshanu nosahit uf Sibiriju, jeb ari pee ipaidu darbeem, peh notejejufcheem diwi gadeem, kad teefas spreedums nahjis pilna spehla, peeprafit pee garigas teefas, lai laulibas tapu schfirs- tas. Schis likums nahs spehla ari uf tahdam personam, kuras preefsh wina isfludinaschanas aif- subtitas uf ipaidu darbeem, uf nomeschanas uf dshiwu, waj uf kahdu laiku usfureschanas Sibirija, ka ari uf tahdu personu laulateem draugeem.

Zauni zetu buhwefshanas nosajijumi. Zetu ministereja, ka „Sud. Gaf.“ dshrejufe, tapfhot isfrahdati jauni nosajijumi par zetu buhwefshanu, pee kam lihdfschinejee nosajijumi titlak buhwefshanas ka islabofshanas sin, ka ari pamata nosajijumi par

uflabofshanas. Nelaimes gadijuma kurwja wafhs top nonemts, strika fwabadais gals peestiprinats pee kahda grihda eefshweta vinka un kurwis isnehts pa logu lauta. Itlidf nu kahds zilweks eefshas kurwi, fahp dubultu kurwja dibenu fawadi eeweetotais fihkis fahf pamafam atrifnates un kurwis nolafschas lehnem uf leju. Kad nu zilweks no durwja isfahpjis un tam naw wairs nelahda smaguma eefsch, kurwis zetas atkal ahtri uf augfchu. Kahdi gadijumi pee leeleem ugundgrehkeem, kur Wilsona kurwis tapis leetots, pee- rahdjufsch, la wina panahfumi bijufchi teefcham labi. Zaur kurwi tapufshas isglahbtas reifa diwi personas, weena peeangufe. Wina preefshrojibas pasiam eefsch wina lehtuma, weegfuma un isfufshas.

Waj firnektu tihkli, kahdus leeto afins aptureschanai, naw foitigi?

Ka finams, tad wifpahrigi eerasts, it ihpafchi pee lauzineekeem, afins apturet, usleeto pahrgreefiai jeb zitadi eewainotai weetas wifia firnektu tihklus, kuri turklāt gandris latru reif pee rokas. Bet tagad, ka Kreewu ahriw amife „Bpawz“ wefita, ispehtis un atrasts, ka schahdi firnektu tihkli loti kaitigi un dasch- reif par nahwigi, jo tee fatur sewi daudf putelku un balteriju (masu dshigtu), luri fagiste zilweta afinis. Franfichu awife „Medecine moderne“ pastahsta par kahda jauna zilweta nahwi, kas zehlfes no ta, ka tam bijufchi uf galwa esofshas bruhzes usfiki firneka tihkli afins aptureschanai.

Tadē loti usmanigi un abdomigi jarifhojas ar scho afins aptureschanas lidseki, jo war atgaditees, ka gribedami otram padarit labu, padaram til kau- numu, weenigi aif paschu nefinashanas un neapdo- midas. M. J.

rehlinu nolifshanu tiftchot pamatigi pahrgrositi. Tapat ari teekista usraudfiba uf weetas par zetu fa- fahwu un par isdarameem darbeem tapfhot eeweefshjamei pahrgrosita un pasfnata.

b) Original-fahwumi.

No Smiltenes. Resen kahds schejeenes pa- gahfa lozeklis aifbrauzis uf Zehju pilsehtimu, kahdas wajadhibas eepiet preefsh fawam kahfam, kuras bij tumama. Bet jauneklim zeta fahp Leepas un Rau- nas krogu usfretufchi laupitaji un atnehmufchi wifu wina nauhinu, kas tam lihdfi bijufe, ta ap kahdeem 70r. Pats esot bijis zeeti apgulees, ta la nelo nemanijis. Ufmodees un atrahis la aplaupis. Nu bes kaweefshanas dewees Zehjis un usrahbijis wadufnam sawu notikum. Bet zeta uf mahjam tam atkal jauna nelaimē kahrt! No Zehjim uf mahju brautdams, peebrauzis pee Smiltenes G. kroga, famu firdfinu preefshjis pee lenderes un pats eegahjis krogā, atspirdfinates. Bet ahra nahlot fira wairs nam! Tagad jauneklim jis nelas neatfifas, ka famu firdfinu mellet un gah- dat, ka sweiks mahjas war pohrebraukt. Sirdfinsch tiktur pa to fahpu, zetu uf mahju finadams, noet tur. Tad nu kars gan wareds fahpafst un eedomatees, zil isfahmufcheem nebij mahjnekeem japaleef, rehlot, ka firs mahja ee-est nomojiees un ftrikds fatinees, bet brauzeja naw! Par laimi brau- zejs sehdeenas nahs eerodas mahjas un ishez iffa- mifis wezakeem sawu nelaimigo atgadijumu. Schis notikums wifseem ir par pamahzibu un preefshfihmi, lai zeta buhtu labi usmanigi. Smilteneeks.

No Diklem. Ne it reif peepilbas poruna: „kas lehni nahs, tas labi nahs.“ Za jafata Diklu Labbar. beedr. par 22. nov. isfihkoto teatri: „Mika un Mika nahs mahjas“. Za ka daschi spehli stahjas pirmo reifi uf skatumes, tad israhde neidewas tei- zjami. Mimitas sin truhla leelas pahrgrosifbas un tapat ari dshesma: „Dwi“ duhjinās gaisā fshchja“ wifdas gauschi garlaizigi. Wehl weetu weetam bij manamas nepareifibas. Wifa wakara kronis bija Mika ar sawu promeefshanu un mahjas nihfshanu. Israhde fahlas wairat ka pufstundu wehlati par programās noteikto laiku. Par kahrtibu nebij labi gahdats. Za ka schis isfihojums reis — reis tadē, ka wairat ka gads pagahjis, kamēr notifuse teatra israhde (to starpa gan neens basars un pufu balte), — tad gan wajadbeja labaki norite. Pehz teatra nahza deja. Apmekletaju bij pa pilnam; ta ir fihme, ka schejeeneefchi isfihojums zeena. Kads weesis.

No Skultes. Wairastiti ir tantu mute, ar kureem karts war runat weeta un leeta un kuru runa ir tahlu dshirdama; laifkrasti ir anfis, ar kuram war dshred, kas noteel tuwu un tahlu; laifkrasti ir teeta, kur latru netreemibu ruhtu un bahgi noiesā; laifkrasti ir skola, kur lairs peeahdhis zilweks ar maf rubneem un bes femifschas laila kaweefshanas war daudf lo preefsh fomas dshwes mahjatees, un tadē ir glufchi pareifi, ka kahda apgabala isglifshitas stahwofki appreefch peh3 laifkrastu lafistaju flaita. Mahju pagahu apzeemoja schogad sefofchi laifkrasti: 12 ekf. „Walfs“, 9 ekf. „Mahjas Weefas“, 9 ekf. „Baltijas Weefnefs“, 3 ekf. „Deenas Wapa“, 1 ekf. „Auftrums“, 2 ekf. „Zeitung für Stadt und Land“, 1 ekf. „Dina Zeitung“, 1 ekf. „Der Bazar“, 1 ekf. „Hwa“, 1 ekf. „Pjromokii Bstnignij“, 1 ekf. „Русская Жизнь“, 1 ekf. „Сель- ский Востанок“.

No Walmereas. Manā fihojuma no Wal- mereas, kurfch nodrukats sch. g. „Mahjas Weefa“ 47. numura, eeradees mifejums, ta ka tagad to lasot jadoma, ka mirufchois Daugula fshws wehl lihdf schim, t. i. lihdf fawai nahwei, ir bijis Walmereas Latw. beedr. preefshneeks. Za nebut naw. Minetas beedr. preefshneeks ir jau wairat gabus Schwedes kungs. Dauguls bija gan schijs beedr. pirmais preefshneeks. —r-r.

No Wej-Drufteem. Drufsteneefchi rihfojas naigi ween uf „fawefiga wakara“ fwineefshanu, zil man finams, seemas swehiku oira deena. Romefhu ta zeen. rihfotajem, ka ari apmekletajem — ishti zeen. selteneem — jautru it jautru wakara!

No Zaun-Nikolafewfshas. Nowgorodas gub. Pehz igala laika aikal fahlam domat par stolas buhshanu. Kad maria mehnesi fanahza daschi pee muhu beedribas (kuras pirmas mehnesi bija: gah- dat par muhu jaunās paaufdes isglifshibu) peederigi gruntneki uf apspreefshanu, ka apstahjufschas dari- shanas atkal uf preefshu weht, tad ita nolemis: wifpirms eegit jau 1889. g. no gruntneka J. P. fahligto 1 dejetinu femes, kur tad zelt stolu, un to jau isdarit wifā dshifuma (lihdf 1. aprilim); tomēr leeta palika la bijufe. Kos pee tam gan zits wai- nigs, ka til muhu pawefschiba nopeetnās leetas. Tagad nu, 22. nowembri atkal zeema preefsh- neeks R. Altmana lgs usajinaja, eerastees R. Araja lga mahja. Sche eeradufchees itla jo nepa- tihlami pahfsteigi, no J. P. dshredot, ka tas par aughschimeto femes gabalu prasot newis, ka agral lihgt, 50, bet 100 rbl. Tas nu gan bija til litis par eemefu, peefolito wares nepahrdot! Za tad nu atkal bija folis atpatat. Ze gruntneeks R. Araja lgs peefolija atkal par 50 rbl. dejetinu, kas ar preeku weenprahitigi tika peenemts un no fahpufje- schamees ar parafsteem apleezinats. Tad wehl R. Altmana lgs isfahja, ka dshifuma fahfufschot zeema fahpuzi, kur tad tuwaki tiftchot appreefsta nepeze- fchama stolas leeta. Za tad waretum zeret, ka schi

tif ilgi wifzinata un fawefscheta buhshana nu reif noraijsees wifseem par fwehtibu. Za-atgahdina til zeen. fensoneem, nelaut atkal eefstahes „garajam pauzem“. Zeru un no firds wehlos, ka ar mihlas weenprahitibas palidhibu leeta ees jo naigi uf preefshu! Aukuperons.

c) Baltijas notifumi.

„Deenwid-Widfemes beedriba“ sawa peh- dejafahpuzē Zehju isfahdes komiteja, ka „R. Z.“ fino, eeweheleufe schahdus kungs: E. v. Blanten- hagemu, G. v. Blantenhagemu, A. v. Wegefaku, R. Geerwagemu un E. v. Siemers'u. Komiteja 4. dez. Zehjis notureufe fahpuzi, kura par komitejas preefsh- neeku eezelis E. v. Blantenhagemu un par sekretaru W. v. Blantenhagemu. Tahlat komiteja par faweeem lozekleem eeweheleufe Zehju pilsehtas pawalboni A. Peterfonu un pifehtas sekretaru W. Jansenu.

Par Rigas aprinka prahwefu apstiprinats mahjitajs Ludwigs Gottfrids Zimmermans.

Kahfshdabas pareifshibas prahwefis Wa- filijs Polrowfks pahrezels par mahjitaju pee Rigas Wofnefemijas bahnijas un Stomereenes pree- fteris Joans Wormans eezels par mahjitaju pee Behrfones bahnijas, pee kam winam ufdots ispidit Kahfshdabas prahwefita weetu.

Par Slokas paliga mahjitaju eewefts Ludwigs Freimans.

Par Kalfnawas mahjitaju paligu eewefts Walters Schwarzis.

Par Dirfas mahjitaju paligu eewefts Eduards Pawafars.

Terbatas un Wilandes aprinkds, ka „W. G. U.“ fino, daudf lopu fahfufschu ar purna febrgu.

Kauna pilna prahwa schinis deenas isfeesata Peterburgas teesu palata, prot, bija apfufsheti 16 jan- nelli if Terbatas apgabala par to, ka tiftschā prahta padariufchi sem bruhzes, lai ta atfwabinatos no kara klaufshas. Apfufshete (ifnemet weenu) aifhiti par wainigeem un, daschas teefshas fahdot, eeleekami uf 4 mehnefcheem kara spehla fahrupds zeetums un peh3 tam pedalami kara soda bataljonam uf 2½ ga- deem, kurfch laiks no deenesta laika netop atrehinat. Za kara spehla zeetums truhftu telpu, tad noteesatee uf 4 mehnefcheem eeleekami kara spehla aresta pee uhdens un maijes un peh3 tam wehl eeweetotami soda bataljonā. Schis atgadijums lai buhtu dascham labam par beedinaschanu!

Zelgawa. Augsta waldiba, ka „R. Z.“ fino, igahjufschā wafara, koleras breefsmam draudot, preefsh kurfemes dewufe 10,000 rbl., lai ar scho nauhu schahs gubernas pilsehtas eerihfotu deefinfelzijas eefstahdes. Schahda eefstahde nu tagad atwehreta Zelgawā un tani war list tihrit no wefelidai kaiti- geem dshgleem drehbes, guttas drahmas un wefchu. Schahda eefstahde it sewfichis fwariga atgadijums, kad mahja kahds flimojis lipiga febrga, lai febrgas dshglifchi, kas atrodas flimneka drahnās, taptu is- nihzinati un tā flimiba neifplatitos tahlat.

Kurfemes gada tirds, ka „R. G. U.“ fino, oktobra mehnesi sch. g. pawifam preefshu apgrofite par 140,000 rbl.

Kantpagafhu Kurfemē, ka „R. G. U.“ fino, 1. julija sch. g. bijufchi 273, bet 1. augustā wehl titai 267.

Leepajas Nikolaja gimnafija, ka „R. G. U.“ fino, 1892.93. mahzibas gada tizibas mahziba Mofus tizigeem mahjekleem top pawneegta Kreewu waloda.

Kudiga rupjās maijes zena noteikta ne augusta par 2½ kap. mahz.

d) No zitām Kreewifas pufem.

Patwerfme ftrahdneekem. Peterburgā, Keisarifstas lartu fabrikas aplahrimē top atwehreta pirmā „patwerfme“ preefsh ftrahdneekem, kuri ee- nahfufchi no femeni un apfahretijas fabrikas un ruhpneezibas eefstahdes naw dabufufchi darbu. Ari tahdi ftrahdneeki, kuri kaut fahdu eemefu deht uf brifschā palitufchi bes darba, tapfhot ari usnemi schi patwerfme. (Now. W.)

Lai femneekem, kuri no waldibas, truhfumu zeefdami, dabufufchi aifdewumu, etweeglinatu scho paradu atlidfinat, eefschleetu ministrijas ekonomifjas departementis nodomajis wineem darit par eefpefshanu, ka tee kahdu datu no parada waretu atfrahdat.

Dahrgs suhtijums, ka „D. Z.“ fino, schinis deenas no Parifes suhtis uf Kreewiju, prot, 280 milj. franku, kas bijufchi eepalati kola lafies un fahrauti trihs personu wagonds. Suhtijumu pawadufufshas kahdas 30 personas ka fargi.

Projekts par laulfainneezibas Kongrefu dibinaschanu. Galigi isfrahdatu nolikumu proje- ktu par laulfainneeku aprinka kongrefseem domenu ministris fahdijis preefshka walfis padomei deht ap- fiprinashanas. Kongrefi top notureti sem aprinka muischneezibas marfchala preefshneezibas, bet ja winu nebuhtu kahrt, tad sem kahda weeteja femfotija preefsh- neezibas, kurfch uf trihs gadeem no gubernatora preefsh- fchi amata eezekams. Kongrefi fahstau if kahrtigeem, kuri weenreif kahda seemas un otru reif wafaras mehnesi fahauti, un ahfahrtigos, kuri peh3 waja- dshbas top fahauti, pahfsteem ahfahrtigues weetejus gadijumus (laitigu kulariu usmahfshanu, lopu mehri u. t. t. aprinki) ka ari kad wajadfigs, dot feidshofshas atbildes uf waldibas jautajeeneem. (Pet. Web.)

Needfigo aifshahwefajas. Peterburgā at- rodams kahds weenfarsichs, bet zaur sawu leederigu

